

ارتباط بین اعتماد به نفس دانشجویان پرستاری و نگرش آنان نسبت به حرفه پرستاری

فاطمه غفرانی کلیشمی^۱، افسانه صدوقی اصل^۲، احمد ایزدی^۳، آرزو محمدخانی غیاثوند^{۴*}،
رضا جهانی^۵، ملیحه نصیری^۶

^۱ دانشجوی دکترا، گروه پرستاری، دانشکده پرستاری و مامایی، دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی، تهران، ایران

^۲ استادیار، گروه پرستاری، دانشکده علوم پزشکی، دانشگاه تربیت مدرس، تهران، ایران

^۳ دانشیار، گروه تعلیم و تربیت، دانشگاه امام حسین، تهران، ایران

^۴ دانشجوی دکترا، گروه پرستاری، کمیته تحقیقات دانشجویی، دانشکده پرستاری و مامایی، دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی، تهران، ایران

^۵ دانشجوی کارشناسی، گروه پرستاری، دانشکده پرستاری و مامایی، دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی، تهران، ایران

^۶ استادیار، گروه آمار زیستی، دانشکده پرستاری و مامایی، دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی، تهران، ایران

* نویسنده مسئول: آرزو محمدخانی، دانشجوی دکترا، گروه پرستاری، کمیته تحقیقات دانشجویی، دانشکده پرستاری و مامایی، دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی، تهران، ایران. ایمیل: arezoomohamadkhani@yahoo.com

تاریخ پذیرش مقاله: ۱۳۹۶/۰۹/۲۶

تاریخ دریافت مقاله: ۱۳۹۶/۰۷/۱۵

چکیده

مقدمه: اعتماد به نفس یکی از مؤلفه‌های مرتبط با افزایش نگرش مثبت به حرفه، احساس قدرتمندی و داشتن چشم انداز بهتر برای آینده در حرفه پرستاری معرفی شده است. نظر به ماهیت حرفه پرستاری و جایگاه آن در جامعه، و نگرش دانشجویان به پرستاری، این مطالعه با هدف تعیین ارتباط بین اعتماد به نفس دانشجویان پرستاری و نگرش آنان نسبت به حرفه انجام شد.

روش کار: این مطالعه توصیفی-همبستگی به صورت مقطعی در سال تحصیلی ۱۳۹۵-۱۳۹۴ در تهران انجام شد. جامعه پژوهش، دانشجویان شاغل به تحصیل در دانشکده‌های پرستاری و مامایی دانشگاه‌های علوم پزشکی شهید بهشتی، تهران، ایران بودند که ۱۸۰ نفر با روش نمونه گیری سهمیه‌ای انتخاب شدند. داده‌ها به شیوه خودگزارشی و با استفاده از پرسشنامه‌های مشخصات جمعیت شناختی، پرسشنامه اعتماد به نفس روزنبرگ و پرسشنامه نگرش به حرفه بنادرخشان و همکاران جمع آوری شد. پرسشنامه اعتماد به نفس روزنبرگ از روایی درونی رضایت بخش ۰/۷۷ برخوردار بوده و پایایی آن از طریق همبستگی آزمون مجدد در دامنه ۰/۸۸-۰/۸۲ و ضریب همسانی درونی یا آلفای کرونباخ در دامنه ۰/۷۷-۰/۸۸ در مطالعه علیزاده و همکاران تأمین شده است. روایی محتوا و پایایی پرسشنامه نگرش به حرفه بنادرخشان و همکاران با استفاده از روش آزمون مجدد و تجزیه و تحلیل موردی در مطالعه بنادرخشان تأیید شد. داده‌ها با استفاده از نرم افزار SPSS نسخه ۱۶ و محاسبه میانگین، انحراف معیار، آزمون تی مستقل، آزمون آنالیز واریانس و آزمون همبستگی پیرسون تحلیل شد.

یافته‌ها: نتیجه آزمون ضریب همبستگی پیرسون نشان داد بین اعتماد به نفس و نگرش دانشجویان به حرفه رابطه مثبت و معنادار وجود دارد ($P < 0/001$). همچنین نگرش به حرفه در بین دانشجویان دختر و دانشجویانی که معدل بالاتری داشتند مثبت‌تر بود ($P = 0/001$).

نتیجه گیری: پیشنهاد می‌شود اقداماتی مانند آموزش مهارت‌های اجتماعی، شناسایی استعدادها بالقوه و فراهم ساختن شرایط برای بالفعل شدن آنها، استفاده صحیح از بازخوردها و نظرات دانشجویان در تصمیم‌گیری‌ها و تأمین نیازهای معنوی آنان در جهت افزایش اعتماد به نفس و فراهم نمودن موقعیت‌های آموزشی مناسب انجام گیرد.

واژگان کلیدی: اعتماد به نفس، نگرش به حرفه، پرستاری

تمامی حقوق نشر برای انجمن علمی پرستاری ایران محفوظ است.

دانشجویان است (۱۳). اعتماد به نفس فردی پرستاران با توانایی برقراری ارتباط و نگرش مثبت به حرفه آنان همراستا است و نگرش پرستاران به حرفه و احساسشان نسبت به خود به عنوان یک فرد حرفه‌ای به طور چشم‌گیری بر تفکر و عمل پرستار تأثیر دارد. در صورت پایین بودن اعتماد به نفس، علاوه بر تأثیرات منفی که این مؤلفه بر موارد ذکر شده می‌گذارد، منجر به ترک رشته پرستاری نیز می‌شود که خود از چالش‌های بزرگ حرفه می‌باشد (۱۴). با توجه به مطالب مذکور و با توجه به اینکه، اعتماد به نفس بالا و نوع نگرش مثبت دانشجویان به رشته برای پیشرفت و رشد حرفه‌ای دانشجویان پرستاری که در واقع پرستاران آینده کشور می‌باشند حیاتی به نظر می‌رسد و از آنجا که در ایران پیرامون این موضوع بر روی دانشجویان پرستاری تحقیقات کافی انجام نشده است، لذا این مطالعه با هدف تعیین ارتباط بین اعتماد به نفس دانشجویان پرستاری و نگرش آنان نسبت به حرفه انجام شد.

روش کار

این مطالعه از نوع توصیفی-همبستگی بود که به صورت مقطعی در سال تحصیلی ۱۳۹۵-۱۳۹۴ انجام شد. در این مطالعه محیط پژوهش شامل دانشکده‌های پرستاری و مامایی دانشگاه‌های علوم پزشکی شهید بهشتی، تهران و ایران و جامعه پژوهش دانشجویان شاغل به تحصیل بودند. تعداد نمونه با استفاده از فرمول زیر و در نظر گرفتن ریزش نمونه‌ها ۱۸۰ نفر برآورد شد.

$$n \geq \left[\frac{(Z_{1-\alpha/2} + Z_{1-\beta})^2}{0.5 * \ln\left[\frac{1+r}{1-r}\right]} \right]^2 + 3$$

که در آن:

$$r = 0.25$$

$$\alpha = 0.05 \rightarrow Z_{1-\alpha/2} = 1.96$$

$$\beta = 0.10 \rightarrow Z_{1-\beta} = 0.28$$

داده‌ها به روش خودگزارشی جمع آوری شدند. پژوهشگر پرسشنامه‌ها را توزیع و پس از تکمیل جمع آوری کرد. ابزار شامل سه بخش مشخصات جمعیت شناختی (سن، جنس، شغل، محل سکونت، معدل کل و وضعیت تأهل)، پرسشنامه اعتماد به نفس روزنبرگ (RSES: Rosenberg self-esteem scale) (۱۹۶۵) (۱۵) و پرسشنامه نگرش به حرفه بنادرخشان و همکاران (۱۶) بود. پرسشنامه اعتماد به نفس روزنبرگ دارای ۱۰ گویه می‌باشد. شیوه نمره گذاری پرسشنامه روزنبرگ به این ترتیب است که پاسخ موافق به هر یک از عبارتهای ۱ تا ۵ (+۱) و پاسخ مخالف به هر یک از عبارتهای ۱ تا ۵ (-۱)، پاسخ موافق به هر یک از عبارتهای ۶ تا ۱۰ (-۱) و پاسخ مخالف به هر یک از عبارتهای ۶ تا ۱۰ (+۱) دریافت می‌کند. جمع جبری کل نمرات را به دست برآورد شده و نمرات بالاتر از صفر نشان دهنده اعتماد به نفس بالا و نمرات کمتر از صفر نشان دهنده عزت نفس پایین است. نمره (+۱۰) نشان دهنده اعتماد به نفس خیلی بالا و نمره (-۱۰) نشان دهنده اعتماد به نفس خیلی پایین است. پرسشنامه اعتماد به نفس روزنبرگ از روایی درونی رضایت بخش ۰/۷۷ برخوردار است. پایایی پرسشنامه اعتماد به نفس روزنبرگ از طریق همبستگی آزمون مجدد در دامنه

پرستاری حرفه مراقبت سلامتی است که متمرکز بر مراقبت از افراد، خانواده‌ها و اجتماع می‌باشد. پرستاران می‌توانند در حفظ سلامتی، پیشگیری از بیماری‌ها و توانبخشی بیماران تا رساندن آنها به سلامت بهینه مؤثر باشند. مراقبت‌های پرستاری برای هر سن و هر فردی با زمینه‌های فرهنگی متفاوت، بیمار یا سالم و بر اساس تفاوت‌های جسمی، عاطفی، روانی، هوشی، اجتماعی و مذهبی ارائه می‌شود (۱). در هر سازمان بهداشتی درمانی پرستاران اولین کارکنان حرفه‌ای محسوب می‌شوند که ارائه دهنده مراقبت‌های با کیفیت به بیماران هستند (۲). در زمان‌های قدیم مراقبت‌های پرستاری توسط زنان و مردانی که مورد مجازات قرار می‌گرفتند انجام می‌شد. این اعمال اغلب توسط روسپی‌ها، زنان بیوه و مردم فقیر صورت می‌گرفت. به دلیل درگیر شدن چنین افرادی در امر مراقبت شهرت پرستاری در جامعه کم و نگرش مردم به آن منفی بود. در آن زمان به پرستاری به عنوان حرفه‌ای که نه دانش و نه هوش می‌خواهد نگریسته می‌شد (۱). پژوهش‌ها نشان دهنده این مطلب است که افراد در پرستاری پس از اتمام دوره آموزشی دیگر حاضر به ادامه کار در این حرفه نبودند (۳). علاوه بر این از علل نگرش منفی و عدم تمایل به کار در حرفه پرستاری می‌توان به نداشتن شرح شغلی مشخص، عدم وجود معیار مشخص برای ارتقا به پست‌های بالاتر، تسلط پزشکان در همه جا و همه کار، عدم استقلال حرفه و پایین بودن حقوق پرستاران اشاره کرد. پس از چندی خانم فلورانس نایتینگل بانوی فانوس به دست، یک زن تحصیلکرده از طبقه مرفه، حرفه پرستاری را برگزید و باعث پیشرفت‌های چشمگیری در قرن ۱۹ میلادی شد و پس از آن مردم به رشته پرستاری به عنوان حرفه‌ای آبرومند نگریستند (۴-۶). امروزه پرستاری یکی از نجیب‌ترین حرفه‌ها در دنیا است و تربیت پرستار هر روزه با تقاضای بیشتری روبرو است (۷). پرستاران در تمامی نقاط جهان و از جمله پرستاران آمریکایی و گواتمالا نگرش مثبتی نسبت به حرفه پرستاری دارند که می‌تواند به دلیل طبیعت انسانی و امنیت شغلی آن باشد (۸). پرستاران قطر و کانادا ماهیت بشر دوستانه پرستاری، موقعیت‌های/امنیت شغلی، کمک به دیگران، کارکردن با مردم و علاقه به مطالب علمی را علت علاقه و نگرش مثبت دانشجویان به حرفه پرستاری می‌دانستند (۹). محققان بر این باورند که دانشجویان پرستاری که از اعتماد به نفس بالاتری برخوردارند، نسبت به توانایی‌های خود بیشتر تفکر و تعمق می‌نمایند و می‌پندارند که این مهارت‌ها مهم هستند و در نتیجه نگرش مثبت و تعهد بیشتری نسبت به حرفه پیدا می‌کنند (۱۰). آلبرت بندورا در سال ۱۹۸۲ اعتماد به نفس را مترادف خودکارآمدی قرار می‌دهد و اذعان می‌دارد افرادی که مسئولیت‌های خود را انجام می‌دهند در حالی که احساس می‌کنند توانا هستند و از وظایفی که خارج از توانایی آنهاست اجتناب می‌ورزند، دارای اعتماد به نفس هستند (۱۱). اعتماد به نفس و صلاحیت از مهمترین فاکتورهایی هستند که به دانشجویان پرستاری این امکان را می‌دهد تا تصمیمات مناسبی را برای مراقبت از بیمار اتخاذ نمایند (۱۲). فرگوسن در سال ۱۹۹۶ بیان می‌کند که بالا بردن اعتماد به نفس در دانشجویان پرستاری یک پیامد مطلوب محسوب می‌شود و این افراد موثرتر و خلاق‌تر رفتار می‌نمایند. بالا بودن اعتماد به نفس باعث قدرتمند شدن، نگرش مثبت به حرفه و چشم‌انداز بهتر برای آینده

یافته‌ها

آمار توصیفی مربوط به نمره اعتماد به نفس دانشجویان به تفکیک متغیرهای جمعیت شناختی در **جدول ۱** و یافته‌های مربوط به نمره نگرش به تفکیک متغیرهای جمعیت شناختی که در **جدول ۲** ارائه شده است. یافته‌ها بیانگر آن است که ۳۱٪ از دانشجویان بی نظر (نمره ۲۸ تا ۴۳) و بقیه نگرش مثبت (۴۴ تا ۶۰) داشته‌اند. بین نگرش و جنس ارتباط معنادار بوده (۰/۰۰۱) و میانگین نمره نگرش در دختران بیشتر است. ارتباط بین نگرش و معدل معنادار بوده (۰/۰۰۱) و میانگین نمره نگرش در دانشجویانی که معدل آن‌ها بیشتر است، بالاتر است. ارتباط بین سن، شغل، محل سکونت و وضعیت تأهل با نگرش به حرفه معنا دار نبوده است. ۷٪ دانشجویان اعتماد به نفس پایین و بقیه اعتماد به نفس بالا داشته‌اند. برای بررسی همبستگی بین متغیرهای اعتماد به نفس و نگرش نسبت به حرفه از ضریب همبستگی پیرسون استفاده شد. ضریب همبستگی پیرسون بین اعتماد به نفس و نگرش ۰/۳۳ و معنادار بود ($P < 0/001$). به عبارتی با افزایش نمره اعتماد به نفس دانشجویان، نمره نگرش آنان نسبت به حرفه افزایش داشت.

۰/۸۲-۰/۸۸ و ضریب همسانی درونی یا آلفای کرونباخ در دامنه ۰/۷۷-۰/۸۸ به دست آمد (۱۷). پرسشنامه نگرش به حرفه بنادرخشان و همکاران دارای ۱۲ گویه می‌باشد و بر اساس مقیاس لیکرت ۵ قسمتی از کاملاً مخالفم (۱ نمره) تا کاملاً موافقم (۵ نمره) نمره دهی می‌شود. سؤالات ۲، ۵، ۹ و ۱۰ به سبب منفی بودن سؤالات RECODE می‌شود. حداکثر نمره ۶۰ و حداقل ۱۲ می‌باشد. نمرات ۴۴ تا ۶۰ نگرش مثبت، ۲۸ تا ۴۳ بی نظر و ۱۲ تا ۲۷ نگرش منفی در نظر گرفته می‌شوند. روایی پرسشنامه نگرش به حرفه بنادرخشان و همکاران با استفاده از روش آزمون مجدد و تجزیه و تحلیل موردی تعیین و تأیید شد (۱۶). داده‌ها با استفاده از نرم افزار SPSS نسخه ۱۶ مورد تحلیل قرار گرفت. از محاسبه میانگین، انحراف معیار، آزمون تی مستقل و آزمون همبستگی اسپیرمن برای تحلیل داده‌ها استفاده شد. ملاحظات اخلاقی در این مطالعه شامل کسب رضایت نامه آگاهانه شفاهی و کتبی از نمونه‌ها، اجازه خروج آزادانه از مطالعه، توضیح اهداف مطالعه، رعایت محرمانه بودن و رازداری اطلاعات بود.

جدول ۱: نمره اعتماد به نفس واحدهای مورد پژوهش به تفکیک متغیرهای جمعیت شناختی

گروه‌ها	تعداد (درصد)	میانگین	انحراف استاندارد	P-value
جنس				
دختر	۱۰۹ (۶۰/۶)	۶/۶۴	۰/۳۸۳	آزمون تی مستقل، ۰/۰۷۰
پسر	۷۱ (۳۹/۴)	۵/۶۰	۰/۳۵۵	
سن				
کمتر از ۲۰ سال	۳۹ (۲۱/۷)	۴/۸۷	۰/۴۵۸	آزمون آنووا (تحلیل واریانس)، ۰/۴۹۳
۲۰ - ۲۶	۱۲۳ (۶۸/۳)	۶/۵۷	۰/۳۴۳	
بیشتر از ۲۶ سال	۱۱۸ (۱۰)	۶/۸۹	۰/۳۳۱	
شغل				
شاغل	۷۵ (۴۱/۷)	۶/۴۳	۰/۳۶۱	تی مستقل، ۰/۵۶۰
غیر شاغل	۱۰۵ (۵۸/۳)	۶/۰۹	۰/۳۸۶	
محل سکونت				
خوابگاه	۶۹ (۳۸/۳)	۵/۳۱	۰/۴۴۱	آزمون آنووا (تحلیل واریانس)، ۰/۰۸۴
تهران با خانواده	۹۰ (۵۰)	۷/۰۷	۰/۳۰۹	
اطراف تهران با خانواده	۲۱ (۱۱/۷)	۶/۰۹	۰/۲۷۹	
تأهل				
مجرد	۱۵۱ (۸۳/۹)	۶/۱۲	۰/۳۷۳	تی مستقل، ۰/۳۵۰
متأهل	۲۹ (۱۶/۱)	۶/۸۳	۰/۳۸۴	
معدل دیپلم				
۱۷ - ۲۰	۷۷ (۴۲/۸)	۶/۱۸	۰/۴۱۶	تی مستقل، ۰/۲۴۷
کمتر از ۱۷	۱۰۳ (۵۷/۲)	۶/۲۷	۰/۳۴۳	

جدول ۲: نمره نگرش واحدهای مورد پژوهش به تفکیک متغیرهای جمعیت‌شناختی

گروه‌ها	تعداد (درصد)	میانگین	انحراف استاندارد	P-value
جنس				آزمون تی مستقل، $0/001^*$
دختر	۶۰/۶)۱۰۹	۴۷/۲۷	۶/۰۳	
پسر	۳۹/۴)۷۱	۴۴/۰۱	۶/۶۷	
سن				آزمون آنووا (تحلیل واریانس)، $0/11$
کمتر از ۲۰ سال	۲۱/۷)۳۹	۴۵/۷۴	۶/۰۲	
۲۰ - ۲۶	۶۸/۳)۱۲۳	۴۵/۹۱	۶/۶۷	
بیشتر از ۲۶ سال	۱۰)۱۸	۴۷/۰۱	۶/۲۷	
شغل				تی مستقل، $0/570$
شاغل	۴۱/۷)۷۵	۴۶/۳۱	۶/۸۷	
غیر شاغل	۵۸/۳)۱۰۵	۵۴/۷۵	۶/۱۹	
محل سکونت				آزمون آنووا (تحلیل واریانس)، $0/07$
خوابگاه	۳۸/۳)۶۹	۴۵/۴۸	۷/۲۳	
تهران با خانواده	۵۰)۹۰	۴۷/۰۲	۵/۸۶	
اطراف تهران با خانواده	۱۱/۷)۲۱	۴۲/۸۶	۶/۰۷	
تأهل				تی مستقل، $0/11$
مجرد	۸۳/۹)۱۵۱	۴۵/۷۱	۶/۷۵	
متأهل	۱۶/۱)۲۹	۴۷/۳۸	۴/۵۵	
معدل دیپلم				تی مستقل، $0/001^*$
۱۷ - ۲۰	۴۲/۸)۷۷	۴۷/۵۱	۶/۱۵	
کمتر از ۱۷	۵۷/۲)۱۰۳	۴۴/۸۴	۶/۴۹	

بحث

دستور انجام می‌دهند و شغل خود را بسیار با ارزش‌تر از پرستاران بخشهای عادی می‌پندارند. با این وجود گروه پرستاران عادی نیز در مورد کار خود به استقلال زیادی اشاره کردند اما نگرش ایشان به حرفه از ضعیف تا متوسط گزارش شده بود. در این مطالعه بیان شده بود ترویج فرهنگ احترام بین پزشکان و پرستاران و حمایت پرستاران در هنگام اجرای وظایفشان به طور مستقل می‌تواند تأثیر مثبتی بر نگرش پرستاران به حرفه‌شان داشته باشد (۲۱). در پژوهش دیگری نتایج حاکی از آن بود که وقتی پرستاران مورد توجه بوده و از آنها در موارد خاصی مانند ترخیص بیماران نظر خواسته شده است، نگرش بهتری به حرفه داشته‌اند (۲۲). در زمینه ارتباط بین معدل و نگرش به حرفه به نظر می‌رسد عواملی در این زمینه تأثیر گذار هستند. یکی از عوامل مؤثر بر افزایش معدل که به نظر می‌رسد می‌تواند منجر به نگرش مثبت‌تر به حرفه شود، شیوه تدریس اساتید است. شیوه تدریس در دانشگاه‌ها اغلب سنتی و معلم محور بوده و دانشجویان حداقل مشارکت را دارند. با توجه به اینکه هدف از آموزش در پرستاری، بالابردن توانایی و دانش مراقبت از بیماران در محیط‌های پرچالش کنونی است (۲۳). این شیوه‌ها در توسعه مهارت تصمیم‌گیری مؤثر نخواهد بود. این در حالی است که آموزش در پرستاری می‌بایست مهارت‌های حل مساله و تفکر انتقادی را بهبود بخشد (۲۴). از عوامل دیگر می‌توان به دانش کافی اساتید، روش ارزشیابی مناسب دانشجویان (۲۵) محیط‌های آموزشی مناسب از لحاظ امکانات و تجهیزات (۲۶)، مشخص بودن شرح وظایف دانشجو (۲۷) صلاحیت مربیان پرستاری در بالین (۲۸) و روش‌ها آموزش بالینی نوین مانند منتورشیپی که می‌توان جهت بهبود اعتماد به نفس، ارتقای فعالیت یادگیری فعال، ایجاد مسؤلیت پذیری از آن بهره گرفت، اشاره کرد (۲۹). در زمینه ارتباط

در این مطالعه که با هدف تعیین ارتباط بین اعتماد به نفس دانشجویان پرستاری و نگرش آنان به حرفه پرستاری انجام شد، یافته‌ها حاکی از آن است، دانشجویان دختر دانشکده‌های پرستاری و مامایی دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی، تهران و ایران نگرش مثبت‌تری نسبت به حرفه پرستاری داشته‌اند. بین معدل دانشگاهی و میزان اعتماد به نفس دانشجویان در سه دانشکده مذکور با نگرش به حرفه ارتباط مستقیم و مثبت برقرار بود. به عبارت دیگر هرچه معدل دانشجویان و نمره اعتماد به نفس آنان بالاتر بود نگرش بهتر و مثبت‌تری به حرفه داشتند. نتایج این مطالعه در زمینه ارتباط جنس با نگرش به حرفه با مطالعات متفاوتی از جمله شوکری و همکاران در عمان که در آن بیان شده بود جنس در نگرش دانشجویان به حرفه تأثیری ندارد همخوانی نداشت (۱۸) در مطالعه‌ای دیگر نگرش پسران به حرفه در مقایسه با دختران مثبت‌تر گزارش شده بود (۱۹) این در حالی است که اغلب دانشجویان در ترکیه نسبت به حرفه نگرش منفی داشتند (۲۰). در زمینه بررسی نگرش به حرفه نتایج مطالعه حاضر با مطالعه‌ای که در میان ۵۴ نفر از پرستاران شاغل و ۵۴ نفر از دانشجویان سال آخر دانشکده پرستاری و مامایی دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی انجام شده بود، همخوانی داشت. پرستاران شاغل و دانشجویان در مجموع دارای ۵۲٪ نگرش مثبت، ۴۶٪ بی‌نظر و تقریباً بدون نگرش منفی بودند (۱۶). در مطالعه‌ای دیگر در زمینه نگرش به حرفه، ۱۸۹ پرستار ویژه و ۳۶۶ پرستار عادی با پرکردن پرسشنامه شرکت نمودند. پرستاران ویژه ابزار نمودند که ارتباط بیشتری با گروه پزشکی دارند و کارهایشان را بیشتر به طور مستقل زیر نظر گروه پزشکی و طبق

کاربردی دیگر باشد تا مسؤولین دانشکده‌ها، دانشگاه‌ها، بیمارستان‌ها و وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی بتوانند از نتایج این پژوهش به منظور فراهم نمودن موقعیتهای آموزشی مناسب و طراحی کارگاه‌ها، کنفرانس‌ها و سمینارهای آموزشی جهت ارتقا اعتماد به نفس و مثبت‌تر شدن نگرش به حرفه بهره‌گیرند و با ارزیابی‌های مکرر و نظرسنجی‌های مرتب از دانشجویان و پرستاران به مسائل و مشکلات حرفه‌ای، نیازهای علمی و عملی این قشر عظیم دانشجوی و پرستاران تلاشگر بیمارستانها واقف شده و سعی در رفع آنها نمایند. بدین ترتیب این تلاش شایسته می‌تواند باعث ایجاد انگیزه بالاتر، اعتماد به نفس و نگرش بهتر به حرفه در دانشجویان پرستاری و پرستاران شاغل گردد. از جمله محدودیت‌های این پژوهش، استفاده از شیوه خودگزارشی در تکمیل پرسشنامه است که می‌تواند نتایج حاصل را تحت تأثیر قرار دهد.

سپاسگزاری

پژوهشگران از کلیه دانشجویان شرکت کننده در پژوهش تشکر و قدردانی می‌شود.

بین اعتماد به نفس و نگرش به حرفه مطالعه مشابهی یافت نشد. اما با توجه به نتایج معنا دار بین اعتماد به نفس با نگرش به حرفه به نظر می‌رسد، در صورتی که دانشکده‌های پرستاری در کنار آموزش‌های آکادمیک خود قادر به برگزاری کارگاه‌ها و کلاس‌هایی با هدف افزایش اعتماد به نفس باشند می‌توان انتظار داشت مثبت‌تر شدن نگرش به حرفه حاصل آید. به همین دلیل پیشنهاد می‌شود جهت افزایش اعتماد به نفس دانشجویان، اقداماتی مانند آموزش مهارت‌های اجتماعی، شناسایی استعدادها بالقوه و فراهم ساختن شرایط برای بالفعل شدن آنها، استفاده صحیح از افکار و نظرات دانشجویان در تصمیم‌گیری‌ها و تأمین نیازهای معنوی آنان انجام گیرد (۳۰).

نتیجه‌گیری

با توجه به یافته‌های مطالعه پیشنهاد می‌شود اقداماتی مانند آموزش مهارت‌های اجتماعی، شناسایی استعدادها بالقوه و فراهم ساختن شرایط برای بالفعل شدن آنها، استفاده صحیح از افکار و نظرات دانشجویان در تصمیم‌گیری‌ها و تأمین نیازهای معنوی آنان در جهت افزایش اعتماد به نفس و فراهم نمودن موقعیتهای آموزشی مناسب انجام گیرد. نتایج این پژوهش می‌تواند راهگشای انجام تحقیقات

References

- Patidar AB, Kaur J, Sharma SK, Sharma N. Future nurses' perception towards profession and carrier plans: A cross sectional survey in sate Punjab. *Nurs Midwifery Res J*. 2011;7(4).
- Chiang YM, Chang Y. Stress, depression, and intention to leave among nurses in different medical units: implications for healthcare management/nursing practice. *Health Policy*. 2012;108(2-3):149-57. DOI: [10.1016/j.healthpol.2012.08.027](https://doi.org/10.1016/j.healthpol.2012.08.027) PMID: [23017221](https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/23017221/)
- Pugsley L, Oldham C, Dobbs M. Nurses' Attitudes toward Their Profession: Water's Edge Ballroom, Hilton Waikoloa Village; 2005.
- Al-Omar BA. Knowledge, attitudes and intention of high school students towards the nursing profession in Riyadh city, Saudi Arabia. *Saudi Med J*. 2004;25(2):150-5. PMID: [14968208](https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/14968208/)
- Degazon CE, Shaw HK. Urban high school students' perceptions of nursing as a career choice. *J Natl Black Nurses Assoc*. 2007;18(1):8-13. PMID: [17679409](https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/17679409/)
- Neilson GR, Lauder W. What do high academic achieving school pupils really think about a career in nursing: analysis of the narrative from paradigmatic case interviews. *Nurse Educ Today*. 2008;28(6):680-90. DOI: [10.1016/j.nedt.2008.03.008](https://doi.org/10.1016/j.nedt.2008.03.008) PMID: [18501480](https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/18501480/)
- Poreddi V, Ramachandra, Konduru R, Math SB. Assessing the attitudes and perceptions towards nursing profession among nursing students. *Nurs J India*. 2012;103(1):6-8. PMID: [23534180](https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/23534180/)
- Coverston CR, Harmon KR, Keller ER, Malner AA. A comparison of Guatemalan and USA nurses' attitudes towards nursing. *Int Nurs Rev*. 2004;51(2):94-103. DOI: [10.1111/j.1466-7657.2003.00199.x](https://doi.org/10.1111/j.1466-7657.2003.00199.x) PMID: [15102114](https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/15102114/)
- Okasha MS, Ziady HH. Joining the nursing profession in Qatar: motives and perceptions. *East Mediterr Health J*. 2001;7(6):1025-33. PMID: [15332745](https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/15332745/)
- Clark MC, Owen SV, Tholcken MA. Measuring student perceptions of clinical competence. *J Nurs Educ*. 2004;43(12):548-54. PMID: [15620068](https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/15620068/)
- Bandura A. Self-efficacy mechanism in human agency. *American Psychologist*. 1982;37(2):122-47. DOI: [10.1037/0003-066x.37.2.122](https://doi.org/10.1037/0003-066x.37.2.122)
- Hagbagheri MA, Salsali M, Ahmadi F. The factors facilitating and inhibiting effective clinical decision-making in nursing: a qualitative study. *BMC Nurs*. 2004;3(1):2. DOI: [10.1186/1472-6955-3-2](https://doi.org/10.1186/1472-6955-3-2) PMID: [15068484](https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/15068484/)
- Bradbury-Jones C, Sambrook S, Irvine F. The meaning of empowerment for nursing students: a critical incident study. *J Adv Nurs*. 2007;59(4):342-51. DOI: [10.1111/j.1365-2648.2007.04331.x](https://doi.org/10.1111/j.1365-2648.2007.04331.x) PMID: [17543007](https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/17543007/)
- Cowin LS, Craven RG, Johnson M, Marsh HW. A longitudinal study of student and experienced nurses' self-concept. *Collegian*. 2006;13(3):25-31. PMID: [17036452](https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/17036452/)
- Rosenberg M. Society and the adolescent self-image. New Jersey: Princeton university press Princeton; 1965.
- Banaderakhshan H, Mehrabi Y, Yazdani S, Motazavi F. Comparing knowledge, attitude and practice of nurses working with seniors Shahid Beheshti School of Nursing and Midwifery in 2005. *Res Med J*. 2005;29(1):37-43.
- Alizadeh T, Farahani MN, Shahrarar M, Alizadegan S. The relationship between self esteem and locus of control with infertility related stress of no related infertile men and women. *J Reprod Infert*. 2005;6(2).
- Shukri RK, Bakkar BS, El-Damen MA, Ahmed SM. Attitudes of Students at Sultan Qaboos University towards the Nursing Profession. *Sultan Qaboos Univ Med J*. 2013;13(4):539-44. PMID: [24273664](https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/24273664/)

19. Horsmann R. Attitudes of male undeclared university majors toward male nurses. USA: San Jose State University 1991.
20. Altuntas S, Baykal U. Exemplar: factors influencing Turkish hospital nurses' attitudes towards their profession: a descriptive survey. *Contemp Nurse*. 2010;35(1):114-27. [DOI: 10.5172/conu.2010.35.1.114](#) [PMID: 20636184](#)
21. Chaboyer W, Najman J, Dunn S. Factors influencing job valuation: a comparative study of critical care and non-critical care nurses. *Int J Nurs Stud*. 2001;38(2):153-61. [PMID: 11223056](#)
22. Baggs JG, Ryan SA. ICU nurse-physician collaboration & nursing satisfaction. *Nurs Econ*. 1990;8(6):386-92. [PMID: 2267027](#)
23. Gonzalez HL, Palencia AP, Umana LA, Galindo L, Villafrade ML. Mediated learning experience and concept maps: a pedagogical tool for achieving meaningful learning in medical physiology students. *Adv Physiol Educ*. 2008;32(4):312-6. [DOI: 10.1152/advan.00021.2007](#) [PMID: 19047509](#)
24. Mirbagher Ajorpaz N, Ranjbar N. Comparison of the effect of group discussion and traditional education methods on learning of nursing students in clinical situations. *Dena*. 2008;3(1-2):1-10.
25. Kermansaravi F, Navidian A, Imani M. Nursing students' views toward quality of theoretical and clinical nursing education: A qualitative Study. *J Med Educ Dev*. 2013;7(4):28-40.
26. Ouzouni C, Nakakis K, Koutsampasopoulos K. Student nurses' views of their clinical training: A qualitative study. *To Vima tou Asklipiou*. 2009;8(4):353-67.
27. Lambert V, Glacken M. Clinical support roles: a review of the literature. *Nurse Educ Pract*. 2004;4(3):177-83. [DOI: 10.1016/S1471-5953\(03\)00039-8](#) [PMID: 19038155](#)
28. Yamani N, Changiz T. Proposing a participatory model of teacher evaluation. *Iranian J Med Educ*. 2006;6(2):115-22.
29. Bulut H, Hisar F, Demir SG. Evaluation of mentorship programme in nursing education: a pilot study in Turkey. *Nurse Educ Today*. 2010;30(8):756-62. [DOI: 10.1016/j.nedt.2010.01.019](#) [PMID: 20362366](#)
30. Moradi R, Mohammadi M, Bahman Ziari N, Teymourian N. The Relation between Self-confidence and Risk-taking among Female Students Living in Dormitories of Isfahan University of Medical Sciences. *Iranian J Med Educ*. 2014;14(7):626-32.

The Relationship between Self-Confidence of Nursing Students and their Attitude towards a Nursing Career

Fatemeh Ghofrani kelishami ¹, Afsaneh Sadooghiasl ², Ahmad Izadi ³,
Arezoo Mohamadkhani Ghiasvand ^{4,*}, Reza Jahani ⁵, Maliheh Nasiri ⁶

¹ PhD Candidate, Faculty of Nursing and Midwifery, Shahid Beheshti University of Medical Sciences, Tehran, Iran

² Assistant Professor, Faculty of Medical Sciences, Tarbiat Modares University, Tehran, Iran

³ Associate Professor, Education and Training Group, Imam Hussein University, Tehran, Iran

⁴ PhD Student, Student Research Committee, School of Nursing & Midwifery, Shahid Beheshti University of Medical Sciences, Tehran, Iran

⁵ BSc, Faculty of Nursing and Midwifery, Shahid Beheshti University of Medical Sciences, Tehran, Iran

⁶ Assistant Professor, Department of Biostatistics, Faculty of Nursing and Midwifery, Shahid Beheshti University of Medical Sciences, Tehran, Iran

* **Corresponding author:** Arezoo Mohammadkhani, PhD Student, Student Research Committee, School of Nursing & Midwifery, Shahid Beheshti University of Medical Sciences, Tehran, Iran. E-mail: arezoomohamadkhani@yahoo.com

Received: 07 Oct 2017

Accepted: 17 Dec 2017

Abstract

Introduction: Nursing is one of the noblest careers in the world. Nurses have a positive attitude towards the nursing profession all around the world. High self-confidence induces a feeling of power, a positive attitude towards one's job, and a better future prospect in nursing students. The purpose of this study was to determine the relationship between self-confidence of nursing students and their attitude to the nursing career.

Methods: This work was a descriptive-analytical and cross-sectional study conducted during the academic year of 2016 and 2017. In this regard, 180 subjects were chosen among the students from the nursing and midwifery faculties of Shahid Beheshti University of Tehran and Iran University of Medical Sciences. The required data were collected based on a self-report approach and using a demographic questionnaire, Rosenberg self-esteem scale, and questionnaire of Banaderakhshan et al. about the attitude to the profession. A satisfactory 0.77 internal validity and an 88.0 to 82.0 reliability through test-retest correlation were estimated for the Rosenberg self-esteem scale. Moreover, Alizadeh et al. (2006) reported the internal consistency coefficient or Cronbach's alpha as 88.0 to 77.0. Content validity and reliability of the questionnaire of Banaderakhshan et al. about the attitude towards one's profession were approved by the test-retest method and analysis in a study conducted by Banaderakhshan et al. (2006). Data were analyzed using the IBM SPSS version 16 software. The mean and standard deviation statistics, independent t-test, and Pearson correlation test were used to analyze the data.

Results: The findings of this study showed that attitude towards the nursing career is more positive among female students and students with a higher education grade (P -value = 0.001). In addition, the results of Pearson correlation test showed a positive and significant relationship between self-confidence of nursing students and their attitude towards the nursing profession ($P < 0.001$).

Conclusions: According to the results of this study, it is suggested that implementing measures, such as social skills training, are required to identify the potential talents of students and provide the conditions to activate these talents, to use student's thoughts and opinions in decision-making, and to meet their spiritual needs for enhancing their self-confidence and providing appropriate educational opportunities.

Keywords: Self-Confidence, Attitude to Profession, Nursing